SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 122. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 29, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ЧЕРВНЯ 1994. Ч. 122. РІК CI.

Українська делеґація прибуває на виставку комп'ютерів у ЗСА

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 24-го червня, амбасадор ЗСА Віліям Міллер, проводжаючи 35-ох українських делеґатів на виставку комп'ютерів PC EXPO, сказав: „Всесвітня репутацію комп'ютерної промисловости ЗСА у поєднанні з великим потенціялом українського комп'ютерного ринку роблять надзвичайно актуальною першу українську місію у межах програми 'Закордонний покупець', що відбудеться 28-30-го червня у Джекоб Джевідс центрі в Ню Йорку".

Віліям Міллер

На виставці будуть представлені понад 200 компаній, і серед її відвідувачів будуть представники 16-ох компаній із 5-ох міст України.

У серпні до ЗСА поїде ще одна українська делеґація, яка представлятиме сільське господарство України. Мета її — зустрічі з потенційними американськими партнерами та інвесторами, які зацікавлені українським сільським господарством.

Демократи підтримали Л. Кравчука

Київ (УНІАР). — Тут 24-го червня Демократичне Об'єднання „Україна" оприлюднило звернення до громадян. Як сказано у зверненні, політичні партії та організації, що об'єднали свої зусилля з метою розбудови держави, сильної, багатої і незалежної України, закликають проголосувати за Леоніда Кравчука.

„Ми критикували першого всенародно обраного Президента тоді, коли він виявляв недостатню рішучість та надмірну обережність у розв'язанні найважливіших внутрішніх і зовнішніх проблем. Але повинні визнати й те, що Леонід Кравчук здатний зважати на вимоги громдськости, твердо і послідовно відстоювати інтериси України та її народу, що видно на багатьох прикладах його діяльности. Обрання Президентом України Леоніда Кравчука, а фактично підтвердження конституційного терміну його уповноважень, стане важливою противагою встановленню в Україні комуністичної диктатури — останньої на земній кулі", — пишуть автори звернення.

Б. Єльцин та А. Козирєв дякують Л. Кравчукові

Київ (УНІАР). — У п'ятницю, 24-го червня, пресовий центр Міністерства закордонних справ України повідомив, що на ім'я Президента України Л. Кравчука надійшли телеграми від президента Росії Боріса Єльцина та міністра закордонних справ Росії Андрея Козирєва. У телеграмах висловлена подяка за привітання з державним святом Росії — днем ухвалення декляраціі про державний суверенітет Російської федерації.

Б. Єльцин підтвердив прагнення Росії неухильно розвивати дружні всебічні відносини з братською Україною в ім'я добробуту народів двох країн. Міністер А. Козирєв висловив певність, що взаємовигідні відносини між Україною і Росією сприятимуть дружбі і взаємопорозумінню між народами двох країн, що забезпечить стабільність в Европі і цілому світі.

Активність виборців була достатньою

Київ (Р. Р.). — Увечері 26-го червня стали відомі остаточні підрахунки участи громадян у виборах Президента та органів влади на місцях. Всього з'явилося на виборчі дільниці 68.04 відсотка виборців. Для порівняння: у 1991 році на президентських виборах активність була 84.9 відс. Отже, 26 червня активність в областях була така: Тернопільська обл. — 83 відс., Сумська область — 79.9 відс., Хмельницька область — 78.9 відс., Львівська — 78.4, Івано-Франківська — 78.4, Рівненська — 77.8, Полтавська — 76.5, Волинська — 76.00. Чернігівська — 75.9, Чернівецька — 75.5, Вінницька — 74.7, Харківська — 74.3, Житомирська — 73.8, Черкаська — 72.2, Кіровоградська — 68.5, Київська — 68.00, Закарпатська — 65.9, Херсонська — 65.5, Луганська — 65.4, Миколаївська — 65.00, Дніпропетровська — 64.8, Одеська — 63.1, Донецька — 62.5, Запорізька — 61.00, Автономна Республіка Крим — 60.4, місто Севастопіль — 63.7, місто Київ — 51.6.

Леонід Кравчук покищо на першому місці. Він зібрав найбільше число голосів у 15-ох областях: Вінницькій, Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Полтавській, Рівненській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Закарпатській областях та у місті Києві.

Леонід Кучма зібрав найбільше голосів у місті Севастополі, Автономній Республіці Крим, а також у Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Чернігівській та Херсонській областях.

Пресовий центр „Гаряча лінія" повідомив, посилаючись на дані Центральної виборчої комісії, що в областях розподіл голосів між головними кандидатами на Президента такий:

Київська обл. — Кравчук — 41.6%, Лановий — 15%, Кучма — 18.4%, Мороз — 13.5%; Дніпропетровська обл. Бабич — 4.02%, Кравчук — 26.58%, Кучма — 43.51%, Лановий — 11.82%, Мороз — 8.76%, Плющ — 0.78%, Таланчук — 0.41%; Волинська обл. — Кравчук — 70.65%, Кучма 5.5%, Мороз — 7.8%, Лановий — 10.9%; Запорізька обл. — Кравчук — 23.77%, Кучма — 48.8%; Полтавська — Кравчук — 29.5%, Кучма — 28.4%; Рівненська — Кравчук — 75.75%, Кучма — 5.98%; Сумська — Кравчук — 23.14%, Кучма — 30.29%; Херсонська — Кравчук — 25.7%, Кучма — 34%; Хмельницька — Кравчук — 40.4%, Кучма — 15.7%; Черкаська Кравчук — 39.9%, Кучма — 18%; Чернігівська — Кравчук — 29%, Кучма — 45.5%. У цілому по республіці результати є такими: Кравчук — 34.5%, Кучма — 31.99%, Мороз — 14.4%, Лановий — 10.44%, Бабич — 2.2%, Плющ — 1.38%, Таланчук — 0.55%.

В Україні

(Повідомляє Прес-центр „Вибори-94")

ЛЬВІВ. Понад 90 відсотків виборців проголосували на президентських виборах за Леоніда Кравчука, а у Стрийському районі — 99 відст. На посаду голови Обласної Ради обрано Миколу Гориня, який зібрав понад 60 відс. голосів. За місце голови Міської Ради в другому турі боротимуться Василь Куйбіда і нинішний посадник Василь Шпіцер. Депутатами Обласної Ради стали: перший секретар обкому КПУ Олександер Голуб, декілька активістів Комуністичної та Соціялістичної партії, голова обласної організації УНА Андрій Шкіль, заступник голови Соціял- націоналістичної партії Юрій Криворучко та ще кілька представників націоналістичних організацій. Відсоток Руху дуже незначний.

ДОНЕЦЬКЕ. — Леонід Кучма тут зібрав 37.1 відсотка голосів. За ним іде Олександер Мороз — 16.5 та Леонід Кравчук — 16.3 відс. На посади депутатів Обласної Ради обрано: начальника УВС области Станіслава Гавриленка, генерального директора виробничого об'єднання „Торезантрацит" Віктора Бичкова, начальника Азовського морського пароплавства Олександра Бандуру, члена політради Соціялістичної партії Олега Рибакова, Георгія Буйка, та інших. На голову Обласної Ради в другу туру вийшов Володимир Щербань. Нинішній голова Вадим Чупрун дістав лише 5.8 відс. голосів виборців.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — За Леоніда Кучму тут проголосувало 40 відс. виборців, за Л. Кравчука — 23 відс., заЛанового 12, за Мороза — 10 відс. виборців. Далі ідуть В. Бабич, І. Плющ, П. Таланчук. До бюлетнів для голосування на виборах голови Обласної Ради було внесено одного кандидата — Павла Лазаренка. Отож він і отримав 80 відс. голосів, особливо в сільській місцевості. На голову міськради кандидувало три особи, з них 30 відс. голосів зібрав Микола Швець, інші дуже відстають від нього.

КИЇВ. — Тут зареєстровано перші порушення виборчого закону. Наприклад, у Радянському районі на дільниці 824 було вивішено програму лише одно-

(Закінчення на стор. 4)

НА ЯПОНІЮ НАСУНУЛАСЯ НОВА ПОЛІТИЧНА КРИЗА

Токіо. — Прем'єр-міністер Японії Цутому Гата проголосив про резиґнацію свого кабінету. Теперішній уряд, спираючись на неоконсерватистський центристський бльок партій, не мав необхідної більшости, щоб заручутися вотумом довір'я в парляменті.

Ц. Гата висловився в тому сенсі, що в даний час неможливо передбачити, як розвиватиметься політична ситуація в країні. Він закликав до проведення надзвичайних парляментарних виборів, висліди яких дали б змогу утворити сильніші фракції, здатні зформувати добрий уряд.

Особіно Ц. Гата відзначив неґативну ролю Соціялістичної партії, яка не раз зраджувала урядову коаліцію, а тепер домоглася реґнації кабінету неоконсерватистів.

В понеділок, 27-го червня, лідер соціялістів Томіїті Мураяма зустрівся з лідером ліберал-демократів Йогеї Коно, щоб з'ясувати, чи можуть ці дві партії створити коаліційний уряд. Спроба не мала успіху, бо між сторонами пролягла прірва взаємного нерозуміння. Ліберал-демократи є прихильниками твердого економічного курсу і покращення стосунків зі З'єднаними Стейтами. А соціялісти протягом багатьох років підтримують ідею зміцнення японсько-російських зв'язків і постійно виступають за запровадження різних соціяльних програм.

Спостерігачі припускають, що Соціялістична партія може погодитися на спілку з неоконсерватистами — за тієї умови, що останні віддадуть лідерові соціялістів пост прем'єр-міністра.

ЗСА і Північна Корея мають намір почати переговори

Вашінґтон. — Білий Дім повідомив у понеділок, 27-го червня, що 8-го липня в Женеві делеґація ЗСА сяде за стіл переговорів з делеґацією Північної Кореї і мова на переговорах піде про нуклеарну програму Пйонґянґу.

„Остаточна дата переговорів не встановлена. Вони триватимуть стільки, скільки треба", — сказала журналістам пресовий секретар Білого Дому Ді-Ді Маєрс. Вона сказала також, що делеґацію ЗСА очолить Роберт Ґалуччі, заступник державного секретаря, який займається справами, зв'язаними з Північною Кореєю.

Ще перед тим, як Ді-Ді Маєрс скликала пресову конференцію, журналісти дізналися про публікації в південнокорейських газетах — про те, що ЗСА готові відкрити в Сеулі дипломатичне представництво в обмін на рішення Пйонґянґу розсекретити свої нуклеарні програми.

Аґентство АП нагадує, що минулого тижня президент Билл Клінтон і високопоставлені чинники Адміністрації говорили, що відносини ЗСА і Північної Кореї поліпшаться, якщо Пйонґянґ співпрацюватиме з Вашінґтоном у справі про нерозповсюдження нуклеарної зброї.

Виступаючи в неділю у програмі телевізійної компанії Сі-СПЕН, лідер республіканців у Сенаті Роберт Дол висловив думку, що З'єднані Стейти повинні чинити тиск на Північну Корею до того часу, поки вона від обіцянок перейде до справ, тобто припинить роботу над створенням нуклеарної зброї. „Якщо ви знаєте історію, — сказав Р. Дол, — то розумієте, що вірити північнокорейцям на слово не можна. Вони можуть використати переговори для того, щоб виграти час, — продовжував сенатор, добре розуміючи, що з дня на день Білий Дім оголосить про початок переговорів. — Вони хочуть виграти час".

Р. Дол переконував Адміністрацію Клінтона співпрацювати з Південною Кореєю, Японією, Росією і Китаєм. „Спільними силами ми можемо посилити тиск на Північну Корею", — сказав сенатор.

У СВІТІ

ОПОЗИЦІЙНА НАРОДНА партія Еспанії вимагає, щоб прем'єр-міністер Феліпе Ґонзалез розпустив парлямент і призначив нові вибори. Недавня поразка соціялістів, які у виборах в Европарлямент дістали тільки 30 відсотків голосів, засвідчила, що Соціялістична партія не має підтримки з боку населення, тому в еспанській спільноті наростає атмосфера непевности і кризи. Однак прем'єр Ф. Ґонзалєз, визнавши неуспіх своєї партії, відмовився призначити нові вибори. На його думку, „сьогодні Еспанія як ніколи потребує стабільности, тому нові вибори є недоцільними".

КЕРІВНИКИ УРЯДІВ Норвеґії, Австрії, Фінляндії і Швеції на сесії Ради Европейського союзу, яка розпочала працю у грецькому місті Кіркірі, поставили свої підписи під угодою про приєднання, від січня 1995 року, до Европейського союзу. Угода має попередній характер, оскільки у Фінляндії, Швеції та Норвеґії з цього приводу ще відбудуться загальнонаціональні референдуми. Крім того, документ повинен бути ратифікований парляментом кожної з цих країн.

ВИСТУПАЮЧИ ЦИМИ днями у програмі національної телевізії, президент Пакістану Форук Леґарі заявив, що його країна не візьме на себе ніяких односторонніх зобов'язань у ділянці контролі за розповсюдженням ядерної зброї — до того часу, поки на відповідні заходи не погодиться Індія. Підкресливши вийнятково мирний характер пакістанських ядерних програм, Ф. Леґарі запевнив, що Ісламабад знайде можливість протистояти тискові з-за кордону, метою якого є змусити Пакістан віддати його ядерну програму під міжнародну контролю.

СВІТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ економічного співробітництва і розвитку оприлюднила звіт, в якому стверджується, що в минулому році Японія обігнала З'єднані Стейти в обсязі допомоги іншим державам. Всього в 1993 році для країн, що розвиваються, міжнародна спільнота виділила у формі допомоги 160 біл. дол., а в 1992 році — 153 біл. дол. Збільшення асиґнувань значною мірою зумовлене щедрішими надходженнями від приватних компаній, зокрема японських, у той час, як допомога на державному рівні зменшувалася.

Республіканці виступають за скасування ембарґо на доставу зброї Боснії

Вашінґтон. — Лідер республіканців у Сенаті Роберт Дол заявив, що американські законодавці повинні сприяти скасуванню ембарґо ООН на доставу зброї в Боснію і Герцеґовину і тим допомогти боснійським мусулманам захищати себе. Говорячи про боснійських мусулман, Р. Дол сказав, що „вони не потребують нічого — ні американського війська, ні повітряних налетів; вони потребують лише зброї, щоб захищатися".

З республіканцем погоджується і демократ Джозеф Байден, який недавно їздив з Долом у Сараєво. Дж. Байден розповів колеґам, що більшість поранених у Сараєві були влучені поодинокими вистрілами сербських снайперів, які мають задоволення вбити дитину. „Ми не бачили постраждалих від кулеметної чи автоматної черги, — сказав Байден, — але очевидним є, що сербські вояки знайшли в цивільному населенні зручну ціль".

На думку боснійського віцепрезидента Єгупа Ґаніча, який перебуває у Вашінґтоні на переговорах і намагається сприяти скасуванню ембарґо, серби повернуться за стіл переговорів, коли зрозуміють, що у „боснійських мусулман прорізалися зуби".

Є Ґаніч пояснив, що серби мають доступ до багатьох арсеналів колишньої юґославської народної армії, а мусулмани воюють зброєю, майже повністю роздобутою в бою. Він рішуче відкинув чутки, ніби боснійські мусулмани воюють зброєю, яку їм присилають одновірці з Ірану, Малайзії та інших ісламських країн.

Віцепрезидент Боснії не відкинув цілковито пропозицію ЗСА, Великобританії, Франції і Росії про те, щоб 49 відсотків території Боснії і Герцеґовини перейшли в руки боснійських сербів, а решта території була поділена між хорватами і мусулманами. Він сказав, що Боснія і Герцеговина не відкидають ні однієї пропозиції ЗСА, і „ми розглянемо і цю пропозицію дуже уважно". Але Ґаніч не приховував при цьому скептицизму: „Ми чуємо про мирне врегулювання вже понад два роки, а покищо потопаємо в потоках крови".

Генерал Д. Волкогонов: „Ленін мав росіян за ідіотів"

Москва. — Тут на пресовій конференції відомий російський історик і політичний діяч генерал Дмітрій Волкогонов представив свою нову книжку, яка, на думку автора, є „першим чесним виданням" про Леніна.

На підставі вивчення тисяч колись секретних документів Д. Волкогонов трактує „вождя світового пролетаріяту" як злобного, аґресивного лідера, який вважав усіх росіян ідіотами. „Головною якістю вождя, говориться в книжці, — була його безмежна, фанатична віра в комуністичну утопію. Щоб втілити її в життя, Ленін не зупинився ні перед чим — ні перед терором, ні перед брехнею, ні перед захопленням закладників".

Д. Волкогонов цитує багато документів, які засвідчують нелюдську жорстокість Леніна, його ненависть до російського народу, особливо до релігії. Згідно з його особистим наказом, в Росії було знищено пона 70,000 церков. Ленін був готовий віддати німцям половину европейської частини Росії і активно сприяв поразці своєї країни в Першій світовій війні. В листі до своїх партійних прихильників в 1918 році Ленін наказав привселюдно повісити „мімімум сто селян" — за бунт проти антинародної совєтської влади.

„Ми не знаємо іншого випадку, — сказав Д. Волкогонов на пресовій конференції, — щоб одна людина викликала загибель ґіґантської, всесвітньої релігії. Але ця ж людина знищила інтеліґенцію і здійснила свою жахливу політичну програму, перетворивши імперіялістичну війну у громадянську, що спричинило смерть 13 мільйонів людей."

Ратґерський університет влаштовує концерт української музики

Джерзі Сити, Н. Дж. (Г. Колесса). — „Музика України", — так називається концерт, влаштований Ратґерським університетом в рамках його літнього фестивалю. Це вперше нашій музиці на фестивалі присвячена така, зрештою, дуже заслужена увага. Відповідальність за цей концерт лежить на музикологові, піяністові та органістові з Києва д-рові Тарасові Філенкові, який проводить дослідження з історії української музики при Ратґерському університеті в рамках обмінної освітньої програми як стипендист фонду Фулбрайт.

На фото: д-р Тарас Філенко

— Ратґерський університет давно підтримує зв'язки з Київським державним університетом в ділянках хемії, фізики та інших наук, але взаємообміну в мистецькій сфері ще не було, — розповідає наш гість, який працює на катедрі Історії національної культури в Інституті українознавства при Київському університеті. — Перебуваючи у Ратґерсі, я стараюся ознайомити людей з правдивою історією нашої культури, бо матеріяли бібліотек цього університету, як і інших учбових закладів, базуються на російських джерелах, або написані з точки зору російської інтерпретації нашої історії та культури.

— У зв'язку з тим, що на концерті української музики будуть присутні не лише українці, але й американські слухачі, чи ви даватимете якісь пояснення?

— За годину перед концертом, себто о год. 7-ій вечора, відбудеться передконцертова лекція, в якій я постараюся коротко представити правдиву історію української музики.

— За яким принципом побудована програма концерту?

— Моїм завданням було за майже дві години якнайповніше представити слухачам жанри української інструментальної та камерної музики. Перший відділ концерту присвячений оперовим аріям А. Вахнянина та Г. Майбороди, вокальним творам українських клясиків М. Лисенка, С. Людкевича, В. Барвінського, а також фортепіяновим творам Л. Ревуцького, Я. Степового (прем'єра в ЗСА) та М. Лисенка. Виконавцями будемо ми з Лілеєю Волянською (сопрано); я гратиму сольові твори та акомпаніюватиму співачці.

Другий відділ концерту, — продовжує наш гість, — відкриється надзвичайно цікавим і складним твором Бориса Лятошинського, рідко виконуваним навіть в Україні — його Тріо ч. 2, op. 41 для фортепіяно, скрипки і віольончелі, що буде теж прем'єрою в ЗСА. Я гратиму цей твір разом з американськими виконавцями,

(Закінчення на стор. 4)

Збільшуються проблеми пляну охорони здоров'я

Вашінґтон. — На повідомлення про те, що минулого тижня Сенатська комісія фінансів наближається до узгіднення компромісу в справі пляну охорони здоров'я, відразу з'явилися ті, які з того не були задоволені. Натяк, що компроміс має на меті перенести обов'язок охорони здоров'я з працедавців на кожного окремо, зібрав відразу численну кількість тих, які виступили проти цього. Створено вільну коаліцію з робітничих профспілок, міських і громадських угрупувань, які відразу гостро заатакували можливості такого компромісу.

Цей вільний союз, об'єднання для досягнення спільної мети, назвав себе Проєкт реформи охорони здоров'я та підкреслив кількакратно, що буде боротися проти будь-якого законопроєкту, що пропонуватиме нові зміни, де обтяжуться придбанням забезпечення охорони здоров'я людей особисто, а не їхніх працедавців, бо, на їхню думку, це не дасть всеосяжної охорони здоров'я ані не допоможе тепер тим громадянам середньої верстви, які не мають жодного забезпечення охорони здоров'я.

У своєму листі до Сенатської комісії фінансів коаліція Проєкт реформи охорони здоров'я пише: „Ми сильно закликаємо вас відкинути таку розв'язку чи інші їм подібні, які не запевняють всеосяжного забезпечення охорони здоров'я, на котре зможе собі дозволити кожний американець".

ВШАНУВАННЯ 100-РІЧЧЯ УНС У СІЄТЛІ

Сієтл, Ваш. — Управа місцевого, 496-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка повідомляє, що річні збори та вшанування 100-ліття УНС відбудуться тут у суботу, 16-го липня, в Kent Christian Center, 9440 Canyon Dr, Kent. Початок о год. 3-ій по полудні. Після зборів — концерт та обід. За інформаціями слід звертатися до Мирона Пилип'юка (206) 271-2190.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трагедія населення Гаїті

Проголошене формально Об'єднаними Націями, насправді Америкою ембарґо на імпорт-експорт острова Гаїті на Караїбському морі, почало давати реальні висліди, особливо від часу, як американські військові кораблі повели бльокаду острова. Ембарґо стосується всіх товарів, за вийнятком ліків. Воно, як можна було сподіватися, вдарило по цивільному населенню, по його бідній і середньо заможній верствах, а не по тамтешній панівній верстві, не вдарило верству, яка підтримує тамтешню диктаторську військову владу.

Коли, під тиском від Америки, сусідня Домініканська Республіка припинила доставу ґазоліни у Гаїті — можна дістати ґазоліну на чорному ринку — 10 дол. за ґальон. Вся економіка Гаїті звузилася до чорного ринку. Члени панівної верстви можуть дозволити собі користування чорним ринком, як постачальникам усіх благ, величезна більшість населення опинилася в нужді, якої та невеличка країна не знала від часу, як відкрив її Колюмб. Не маючи ґазоліни ні всіх інших потрібних речовин і сировин — замкнено не тільки ґазолінові станції, але й фабрики майстерні, викидаючи на вулицю робітників.

Телевізійний інформатор й інтерпретатор спитав правильно: що винуваті діти та їхні матері, що вони несподівано опинилися на лінії стрілів гаїтського диктаторського режиму — за всяку ціну? Американські телевізійні станції почали подавати програму „Рятуйте дітей"! На всіх яких 6 мільйонів населення — буквально щоденно вмирають сотні дітей — з браку молока й інших харчів та з хворіб, які ширяться, коли не стало питної води і світла. Чули ми, що коли такий стан продовжиться на кілька дальших місяців — Гаїті грозить втрата всіх дітей.

У цій розпачливій ситуації — люди в Гаїті шукають порятунку у втечі човнами до Америки. Це вже діялося за президентури Джорджа Буша, коли ще не було ембарґа ні такої катастрофальної ситуації в Гаїті. Уряд Буша завертав втікачів назад, багато човнів топилося на бурхливому морі разом з людьми, і тодішній ще кандидат на президента Билл Клінтон закидав Бушеві нелюдяну поведінку. Ставши президентом — Клінтон робить те саме, що робив Буш, бо американські робітничі спілки рішуче протестують проти допускання до Америки латино-американських іміґрантів, які забирають працю автохтонним робітникам, та, зокрема, рішуче протестує губернатор стейту Фльорида, де настало вже перенаселення у наслідок масового напливу втікачів із Куби і де настав небувалий там дотепер стан злочинства — грабежів, розбоїв, стрілянини і схоплювання людей.

Виринає заторкуване вже на цьому місці питання: який глузд і яке право має якась держава, в даному випадку Америка, силою накидати будь-якій чужій країні державний устрій. Уряд президента Клінтона робить це в ім'я міжнародної справедливости, що треба помогти народам в Гаїті президентові Жанові Бертрандові Аристидові відзискати владу, яку він утратив у тамтешньому військовому перевороті. Але президент Клінтон не знає інших метод у розв'язуванні подібних конфліктів, як тільки економічні санкції і, можливо, збройна інтервенція. І такі методи можна стосувати тільки і виключно до таких малих і слабих країн, як Гаїті. Не можна собі дозволити на застосування таких метод супроти будь-котрої комуністичної чи арабсько-диктаторської країни, як, наприклад, Лібії, відомої з підтримування міжнародного тероризму. В Гаїті, чули ми від телевізійного інформатора, настали панічні настрої, що ось готовиться американська військова інтервенція і люди, прихильні чи неприхильні існуючому військово-диктаторському режимові, бояться проливу крови.

Президент Клінтон шукає якогось успіху у своєму півторарічному урядуванні. Коли б навіть вдалося привернути владу теперішньому еміґрантові в Америці Аристодові, то дуже сумнівно, чи широкі кола американського суспільства відчуватимуть це, як тріюмфальний успіх. Всесвітня історія не схвалює гри життям і здоров'ям чужих народів.

Микола Рябчук

НІ ГОНҐ КОНҐУ, НІ БОСНІЇ

II

Логіка кримських подій, на наш погляд, уже мало залежить від Києва і Москви, та й, здається, від самого Мєшкова. За останні роки тут відбулися важливі і, ймовірно, необоротні процеси. Поперше, проведено своєрідне „зомбування" населення, його масовану пропагандистську обробку через місцеві й московські засоби масової інформації (київських масмедія в Криму практично не існує). І, подруге, за три роки „майже-незалежности", тобто незалежности передусім від київської прокуратури та інших контролюючих органів, кримська олігархія, місцеві номенклятурно-мафійні клани встигли остаточно утвердитись на півострові як основна і, по суті, єдина реальна сила, — по-справжньому відчувши „смак свободи".

На початку цього року промосковські клани потіснили в Криму стару й неповоротку номенклятурну олігархію, зв'язану начебто з Києвом. Але міжклянова боротьба на цьому не кінчилась — тут іще довго стрілятимуть, щоправда не з гармат і танків, як побоюються західні експерти, а із блискучих вольво і сяючих мерцедесів. За всього різноманіття кланів, які панують у Криму, та суперечливости їхніх інтересів, неважко припустити, що всі вони зацікавлені у незалежності Криму — і від Києва, і від Москви. Тобто — у своїй власній незалежності і від московського, і від київського законодавства, прокуратури, митниці, податкової інспекції тощо.

Основна політична боротьба на півострові таким чином точитиметься у найближчі роки передусім між прихильниками повної незалежности Криму (де-юре, й де-факто) і — прихильниками його фактичної незалежности зі збереженням юридичної, суто формальної підпорядкованости Києву або й Москві (останнє, однак, реалізувати доволі важко — і на першому етапі „сепарації" від України, і, особливо, на другому — приєднання до Росії зі збереженням автономії у її сьогоднішній формі та обсязі).

Найімовірнішою відтак видається „формально-київська" орієнтація — як найреалістичніша і водночас значно безпечніша (порівняно з „московською") для пануючих у Криму мафійно-номенклятурних кланів. Кримський „маятник", вочевидь, незабаром піде в протилежний бік — тобто, річ ясна, не в бік Києва, але в бік тверезішого й прагматичнішого підходу до справ. У цьому відношенні напівпорожні пляжі здатні протверезити кримчан більше, ніж лагідні вмовляння Кравчука та сердиті постанови українського парляменту. За даними соціологічних опитувань, популярність Мєшкова упала до 30 відс., тобто у два з половиною рази, порівняно з початком цього року. В клані переможців уже почалися сварки за поділ здобичі, які, вочевидь, загостряться мірою поділу не лише здобичі, а й відповідальности за дедалі гіршу ситуацію у „республіці". На повсякденному рівні ці сварки виявляються у традиційній ґанґстерській перестрілці, на політичному — у дедалі помітніших суперечностях між президентом, парляментом та урядом „Республіки Крим" на чолі з москвичем Є. Сабуровим.

До давніх противників Ю. Мєшкова в особі кримських татар (меджліс) та українців (Український громадянський Конґрес) додався ще один — в особі Комуністичної партії Криму на чолі з Л. Грачом. Цей політичний дрейф доволі впливових у Криму комуністів, які донедавна підтримували промєшковський бльок „Росія", зумовлений, мабуть, не лише поділом портфелів „нагорі" і, звичайно ж, не палкою любов'ю кримських „товаришів" до Кравчука і Києва. Досвідчені номенклятурники, скоріш за все, вже відчули занепад політичної зірки Мєшкова та його партії і поквапились першими вискочити з непевного корабля. Тим більше, що перемога комуністів на Донбасі й загальний успіх „лівих" в українському парляменті дали кримським комуністам необхідний приклад, натхнення, а заразом і необхідних союзників у Києві. Симптоматично, що офіційну українську делеґацію для переговорів з керівництвом Криму очолив був один із лідерів КПУ Б. Олійник. Схоже, що саме комуністам відводиться нині ролю „миротворців" у кримському конфлікті, — враховуючи їхню загальну проросійську орієнтацію й готовність приєднати до Росії не лише Крим, а й усю Україну, формально зберігши таким чином „цілісність української держави".

Така позиція, безумовно, найбільш відповідає стратегічним інтересам Росії, — а не відрив від України якихось окремих, хай навіть найбільш ласих шматків, що його нині пропонує Мєшков. А тому й стратегічна підтримка з боку Росії спрямовуватиметься надалі не так на Мєшкова з його екстремістськими й авантюрними гаслами, як на „поміркованіших" комуністів з їхніми гаслами „тіснішої інтеграції" країн СНД (чи, за формулою Б. Олійника, „єдності суверенних держав") і, звичайно ж, на віцепрем'єра Сабурова, що представляє, на думку експертів, прагматичний московський клан Шохіна-Лужкова-Станкевича і кладе акцент передусім на економічній експансії Росії в Криму. Це не значить, однак, що Мєшков Москві не потрібен: він іще буде використовуватись якийсь час для створення „шумових ефектів" — аби на його тлі Є. Сабуров чи Л. Грач могли зіграти ролю „помір

(Закінчення на стор. 3)

Микола Вірний

Прем'єра трагедії нашої доби

„Ніч питань" — назва нового українського художнього кінофільму, прем'єра якого відбулась 22-го травня 1994 року в залі американського Фільм-Інституту при Мистецькому Центрі імени Кеннеді у Вашінґтоні.

Фільм цікавий і важливий тим, що його творці, поперше — заторкнули трагедію теперішньої, сучасної, поточної доби, в якій живемо ми, живе наш народ й інші народи світу, а подруге ще більша цінність його полягає і в тому, що творці його, не маючи матеріяльних можливостей Голливуду, прекрасно вив'язалися з поставленого перед ними завданням.

Фільм, „Ніч питань", заторкає глибоко-психологічну актуальну проблему життя родини, співжиття чоловіка з жінкою, любов сина до батька і матері.

Не знаю чи режисер думала про Рік Родини, коли готувалася до здіймання цього фільму. Але поява його більш ніж вчасна, якраз тому, що ми маємо Рік Родини, і фабула фільму присвячена від початку до кінця її членам.

Родина в „Ночі питань" з перших кадрів притягає нашу увагу знайомими фактами, що їх чимало глядачів пережили. Життя складне й інколи таке невдячне, що дехто й жити не хоче. Ну що з того, що чоловік гарний, не старий, вродливий, знаменитий хірург, перед яким відкриваються широкі можливості мати власний Інститут, якщо він докінчить працювати ночами над своєю науковою працею, захистивши яку отримає вищий науковий ступінь. А далі що, а далі як? Та ж квартира така, що гидко вже. А жінці, матері його сина, доньці адмірала, після життя у батьків, наче в казці, ніяк не хочеться звикати до тієї дійсности, в якій опинилася після щасливого кохання з людиною села, дарма, що і освіта вища і відомий спеціяліст. Як не нагадувала про себе — її вже, наче, і не бачив чоловік. Вона ж також ще не стара. На неї заглядаються молоді мужчини, а рідний чоловік... Не автоматичних поцілунків, доторків, не пестощів чоловіка з „золотими руками" хочеться, а ніжностей в усьому. У привітанні ранком, у поцілункові, коли йде до праці, або коли біжить з квартири, щоб когось оперувати серед ночі. Вона є, і її, ніби, немає. Він є, і його, ніби, немає. Так в чому ж справа? І сина вже до матері своєї відіслала, тужить він за нею і за батьком... І не витримало серце не старої ще жінки. Наговорила спересердя такого, що й приголомшила зливою своїх дорікань його і себе. Вона йому ось і нових речей понакуповувала, а йому байдуже до них. Йому, з вдячности, за успішні операції, приносять гостинці: гроші, коньяк, фрукти, а він їх не бере. А вона ось взяла і купила дещо...

Та, як видно було, не врятувала співжиття. Поїхала геть до Севастополя, до мами. Він думав її стримати, та вирішив, що, може, ліпше, як побуде з мамою і сином, переболіє і знову повернеться до Києва.

Трагедія в тому, що часто, навіть на наших очах, коханням зроджена родина, не витримує випробувань долі й заломлюється, розпадається, гине, отак, як ось і ця, яку нам показала, безперечно талановита режесер і автор сценарію — Тетяна Магар.

Дружини хірурга не було більше року. А сина ще довше. А тим часом хірург ще більше прославився, скінчив наукову дисертацію, захистив, отримав наукове звання, став керівником відділу. В ньому закохалася молоденька акторка-співачка Наталі Сулима, що її він успішно оперував. Вона готова була на все для нього. Віддала йому своє молоде тіло і готова була віддати й душу. Та чи взяв він усе, що могло бути його? Не знати чи автор сценарію Тетяна Магар знає? Можливо, а можливо й ні. Проте, що кожного, хто побачив чи побачить цей фільм, сценаристка й режисер та її актори змусять задуматися, в цьому ми не сумніваємося. І саме тут мистецтво. Не в словах чи в дії, а в мовчанці...

До хірурга, як і він сподівався, повернулася дружина, затужив за ним і син. Батько відчув, що він любить не тільки свою працю, але любить свого сина і...?

У цьому питанні, яке залишила без відповіді автор сценарію і режисер Т. Магар, як ми вже згадали, її мистецька сила.

Для автора цієї, більш ніж скромної рецензії, фільм цікавий ще і тим, що він був дебютом Люби Демчук у ролі Наталі Сулими. Люба — молода, але об'єктивно стверджуючи, талановита акторка-співачка. У її талановитість віримо і багато з глядачів переконані, що її мрії здійсняться швидше, ніж вона, може, сподівається. Їй бути на великому екрані Голливуду. Талант і здібності безперечні, а це щось такого, що від шукачів нових талантів не втікає. Взагалі, треба подякувати режисерові за вмілий підбір талантів. Через це деякі сцени вийшли дуже невимушені, правдиві. А в цьому заслуга, очевидно, акторів і режисера.

Між іншим, увесь прихід із прем'єри призначено на виготовлення англомовних написів до фільму. А це дозволить показати фільм на американських й міжнародних фестивалях. Перед творцями і мистцями фільму „Ніч питань" стелиться шлях до успіхів.

Юрій Р. Рибак

АЗІЙЦІ В АМЕРИЦІ — ДЕЩО ІНШИЙ МОДЕЛЬ МЕНШОСТИ

Щораз більше азійських іміґрантів можна зустріти в ЗСА в останніх десятиріччях, які прибули з прибережжя Тихого океану. Це чітко виявляється у багатьох американських містах. Ось хочби, скажімо, появляються малі і великі вивіски на крамницях незрозумілими мовами і письмі для американського прохожого... Тут не важко збагнути причину, адже власники бизнесів і їхні покупці походять з Азії, де є різниці у довкіллі; є окремі етнічні групи; є традиція древніх культур і пошана до власних мов. Це вказує на це, що вважати Азію монолітом це далеке від дійсности, бо це поняття „розбиває" багато народів, які зберігають своє „я"...

Не так простою була іміґрація з Азії до ЗСА, бо її ускладнювали різні мотиви економічної і політичної настанови американців. Тому і ця іміґрація не була стабільною і зазнала періоди затримки. І так: перша іміґраційна хвиля — половина XIX сторіччя — принесла тисячі китайських і японських робітників, які своїми м'язами будували залізничі шляхи і працювали на ріллі. Соціологи завважують, що до 1940 року більшість азійських американців походила з Японії. Чому ж так?.. Тому, що було їм легше ніж китайцям стягати жінок з батьківщини.

Друга хвиля азійської іміґрації зродилась, коли у 1960 роках прийшла відлига на закони поселення у ЗСА. Тут уже рішали не сила м'язів, а знання. У тому часі прибули професіонали, лікарі, інженери і досвідчені бизнесмени, між якими були корейці, індійці, китайці і філіппінці.

Третю еміґраційну хвилю підсилив нещасний вплив воєнних подій у Південно-східній Азії. І прийшлося автохтонам ставати біженцями і залишати комуністичні країни такі як В'єтнам, Камбоджа і Ляос. Тоді то один мільйон душ прибуло було до ЗСА, з чого половина поселилася у Каліфорнії, а яких 40,000 у Пенсильвенії та Ню Джерзі... Між новоприбулими знайшлись люди не лише зі знанням, але теж грошовими засобами. Знову ж інтелектуальний і маєтковий стан був зовсім інший для тих мас „втікачів на морських човнах" з В'єтнаму чи на переході суходолом з Камбоджі і Ляосу. Між ними було величезне число селян майже без освіти і фахового знання. Тому і не дивно, що прибувши до ЗСА не могли вони негайно включитись у продукційний процес американської економіки і знайшлись на ласці допомоги „велфер" Час, одначе, показав, що вони дуже різняться від інших американців цієї соціяльної групи. Нові азійські іміґранти затримують пошану до нерозривного родинного життя і цінять важливість праці. Вони працюють над собою, щоб збільшити освіту, яка відкриває можливість до фінансової незалежности. У теорії це просте, однак, у практиці вимагає багато часу і витривалости тому й зрозуміло чому 70 відс. родин з Ляосу це затримали свій „статус" велфериста"... На жаль, і так буває, у країні необмежених можливостей і нагод, що ті, що вже заробляють на себе, ще не змогли залишити соціяльну категорію убогих людей!

Залишімо, одначе, тіні і гляньмо на світло, а побачимо, що все ж таки скоростаюча меншість азійських американців живе у значному багатстві. Згідно з переписом населення ЗСА з 1990 року, 11 відс. лікарів та понад 4відс. медсестер — це головно індійці та філіппінці. Тих професіоналів здоров'я, легко знайти у шпиталях великих міст, а в чотирьох міських районах одна четверта всіх лікарів та медсестер були азійського походження... Але і не зле поводиться іншим. Ось наприклад, азійсько-американські бизнеси, прекрасно процвітають. За останніх 20 років їх кількість збільшилась вдесятеро і 4 млн. людей знайшли там працю. У тому самому часі число муринських бизнесів тільки подвоїлися, а латинських майже потроїлося... Успіх має теж приватний сектор, бо коли взяти пересічний дохід родини, то для азійських американців він був 40,000 дол. на рік, себто вищий ніж білих американців... А, коли 16 відс. азійських американських родин заробляли на рік понад 75,000 дол. то білих було тільки 10 відс... Для пояснення додаймо, що найбагатшою групою стали іміґранти з Індії і Філіппін — країн, де населення багатством не грішить.

Останньо „Asian Pacific American Public Policy Institute" у Лос Анджелесі видав звіт про економічний добробут азійських американців, яких вважає як групу меншости в ЗСА, що найскоріше зростає. Цей же звіт виявляє тенденцію „підтримати деяке припущення,

(Закінчення на стор. 3)

Олександер Палаташ

БЕЗСМЕРТНА КАРПАТСЬКА СІЧ

II

Свідомо виділяю тут кожну з цих точок:

Ухвалено побудувати у Хусті пам'ятник поляглим січовикам.

Належить упорядкувати січові могили, розсіяні по цілім Закарпатті.

Особливо актуально є зорганізування фінансової допомоги для інвалідів Карпатської Січі.

З метою пробудження громадянського і особистого зацікавлення наших синів та онуків історією краю між двома війнами, заснувати при Ужгородському Університеті Стипендійний фонд Братства „Карпатська Січ".

Нарешті, зібрати всі писемні й усні відомості, що стосуються Карпатської Січі та її боротьби з мадярськими окупантами, і опублікувати як цілісне історичне дослідження тих років і подій.

Я певен, що всі ці пляни є цілком здійсненні — за умови братньої співпраці всіх наших свідомих людей у діяспорі і в рідному краї. Тепер український світ, слава Богу, і в тілесному і в духовному розумінні вже єдиний і неподільний, отже, є можливість у кожній ділянці „тягнути в один гуж".

Добрим прикладом такої співпраці, на мій погляд, була Міжнародна наукова конференція в Ужгородському Університеті 11—12-го березня цього року, присвячена 55-річчю Карпатської України та 20-річчю з дня народження її великого провідника Августина Волошина. Об'єктивно важливе значення конференції підсилив своїм привітанням Президент України Леонід Кравчук. Процитую тут декілька його речень — щоб не тільки моє серце втішалося з того факту, що соборна Україна віддає, нарешті, належне подвигові Карпатської України: „Проголошення 15-го березня 1939 року Соймом Карпатської України незалежної Української держави в Карпатах було важливим кроком на шляху відродження Української соборної держави. У цей день найменша гілочка українського етносу прийшла від історичного небуття до своєї державности. Це був тріюмф національно-визвольної боротьби населення краю, але це одночасно було і його трагедією. В складних міжнародних умовах, що передували Другій світовій війні, розпочалася окупація молодої держави, пролилася кров її кращих синів, закарпатці вчинили мужній опір фашизмові і в боях довели, що Закарпаття було, є і буде українською землею..."

Сама тема перетворила конференцію у хвилюючу наднаукову подію. Після того, як у вступному слові проф. Василь Худанич з Ужгороду окреслив значення Карпатської України у визвольних змаганнях українського народу, присутніх привітали ректор Ужгородського Університету проф. Володимир Сливка, заст. голови обласної адміністрації Володимир Приходько, голова ПУН Микола Плав'юк, делеґат від Світового Братства „Карпатська Січ" Олександер Палаташ, представник від австралійського Карпатського Союзу Ярослав Михайлишин, доцент Українського Вільного Університету з Мюнхену Дмитро Зленко, пряшівський україніст проф. Микола Мушинка.

Такий же загальногромадський резонанс викликали доповіді проф. Іллінойського університету, ЗСА, Василя Маркуся („Політично-юридичний статус Закарпаття від жовтня 1938 по березень 1939 року"), проф. Ужгородського Університету Павла Чучки („Августин Волошин і питання літературної мови у Карпатській Україні"), науковця з УВУ Дмитра Зленка („Карпатська Україна в архівних документах міністерства закордонних справ Третього рейху"), доцента Ужгородського Університету Бориса Галаса („Науково-педагогічні погляди Августина Волошина і процес утвердження української мови в Закарпатті"), проф. Миколи Мушинки („Взаємини Степана Клочурака і Августина Волошина"), члена-кореспондента АН України Василя Німчука („Мовознавчі погляди Августина Волошина раннього періоду").

Жваві дискусії виявили тісний зв'язок історичної науки зі сьогоднішньою дійсністю, зі загальноукраїнськими державо-творчими завданнями і сподіваннями. В цьому процесі бачимо своє місце й ми, розсіяні по світах колишні вояки Карпатської Січі, діти коханої Срібної Землі, сини і дочки возз'єднаної України.

Після закінчення конференції нас чекало ще багато пресвітлих хвилин і зворушуючих вражень. Особисто я брав участь у присвяченому 55-річчю Карпатської України мітинґові в містечку Виноградові, колишньому Севлюші, а відтак у відкритті меморіяльної дошки, встановленої на честь студентів Севлюської учительської семінарії — юних героїв Красного Поля. Не одна сльоза скотилася з очей, коли з дошки впало біле полотно і присутні прочитали напис: „Любіть Україну так, як ми її любили".

Відтак, у неділю, зібралося море народу на самому Красному Полі, довкола символічної Могили січових стрільців. Усі ми, хто там виступав, від хвилювання

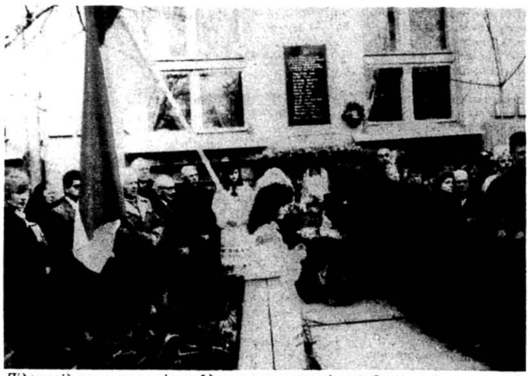
(Закінчення на стор. 3)

Безсмертна Карпатська Січ

(Закінчення зі стор. 2)

Молебень відправляє Єпископ Іван Маргітич.

Під час відкриття меморіяльної дошки на честь студентів Севлюської учительської семінарії — героїв Красного Поля.

не могли багато говорити. Панівні думки і почуття за всіх висловив Єпископ Іван Маргітич: „Я пам'ятаю ту кров усе своє життя, тому я міцно тримався як своєї віри, так і громадянської свідомости захисника соборної України".

Того ж непільного дня місцем масового поклону стала також Замкова Гора в Хусті, де у братській могилі спочивають понад сто героїв-січовиків — закарпатців, галичан, буковинців...

А ввечері в Ужгороді відбувся великий, відповідний до свята, концерт — і досі в душі моїй звучать два знамениті хори: молодий ще хор імені Августина Волошина, ужгородського греко-католицького катедрального собору, і знаний усій Україні Заслужений Закарпатський Народний хор...

По всіх урочистостях, заряжений творчою енергією, відразу взявся я за вирішення дальших наших завдань. Разом з головою Крайового комітету в питанні підготови З'їзду колишніх вояків Карпатської Січі Василем Костаком і головним архітектом міста Василем Оросом сходили ми не одну милю в пошуках місця для майбутнього пам'ятника героям Карпатської Січі. Вирішено, що він стоятиме поблизу Замкової Гори, на місці совєтсько-імперської скульптурної групи „Возз'єднання".

Були ще багатогодинні консультації в бюрі Представника Президента у Закарпатській області, щирі і дуже плідні розмови з відомим українським письменником Іваном Чендеєм, скульптором Богданом Коржем та іншими шанованими ужгородцями. У висліді створився Організаційний комітет у справі конкурсу на кращий проєкт майбутнього пам'ятника. Закарпатські журналісти ознайомили з умовами конкурсу всю Україну. Встановлено три нагороди: 1-ша —750 дол., 2-га — 500, 3-тя — 250 дол.

Вернувся я до Дітройту ще з більшою вірою в наш народ і його майбутнє, ще глибше відкрився мені духовий зв'язок між часами, залежність нашого загального розвою від закладених у минулому підвалин. І я гордий зі свого покоління — покоління січових побратимів, гордий, що над Україною весняний вітер полоще синьо-жовтий прапор, і згадую прості і такі нев'янучо правдиві слова Августина Волошина": „Барва синя підносить нашу душу до ясного неба... А жовта барва розносить наші взори по наших золотих нивах, по нашій рідній землі, де жили наші предки і де живемо днесь ми самі..."

Ні Гонґ Конґу...

(Закінчення зі стор. 2)

кованих миротворців".

Вичікувальна чи, як вважають наші національ-демократи, нерішуча позиція Л. Кравчука у кримському питанні — це, безумовно, не найкращий, але й, на щастя, не найгірший підхід до проблеми. За такої пасивности Президента Крим, звичайно ж, ніколи не стане „українським Гонґ Конґом, але й навряд чи перетвориться на „українську Боснію". Скоріш за все, йому вготована доля „української Сицилії" — от тільки не при „Італії", як здається, а при нашій неньці — „Колумбії".

Кримська криза, як ми вже казали, — це аж ніяк не наслідок російських „інтриґ", хоч ті „інтриґи" й слугують добрячим каталізатором кримського протистояння. Сама криза, проте, є лише частковим проявом, льокальною модифікацією значно маштабнішої — загальноукраїнської, загальносовєтської, загальнокомуністичної кризи, що вразила свого часу Совєтський Союз і весь „соцтабір" і виявляється нині на різні лади у кожній республіці, в кожному реґіоні — аж до конкретного заводу, колгоспу чи будь-якої державної інституції. Йдеться про фундаментальну кризу і невблаганний розпад совєтсько-комуністичної системи, яка від 1991 року лишилася в Україні практично незмінною.

Лише усвідомивши це і змінивши систему, ми можемо сподіватися на поступовий вихід із кримської кризи та зцілення інших недуг, що доконують нині українське суспільство, економіку, культуру тощо. Всі інші методи вирішення кримської проблеми — від найрадикальніших вимог впровадити там військовий стан і розпустити місцеві органи влади, і до всіляких переговорів, торгів, умовлянь кримських лідерів, — є всього лиш „ерзацами", імітацією „державності", боротьбою із симптомами хвороби замість усунення її справжніх причин.

Азійці...

(Закінчення зі стор. 2)

що багато американців має щодо своїх співгромадян азійського походження". Звіт вважає, що „азійські американці — це модель меншости, що випереджує інших у найбільшій кількості економічних категорій і виявляє притому соціяльну поведінку з'єднану з успіхом". Ця група затримує цілісність родини, що впливає на меншу кількість вагітних підлітків і настанову придбати якнайбільше освіти. Доказом цього є непередбачений академічний поступ азійських студентів, а їхній відсоток впису до каледжів і в університети значно перевищує пересічний відсоток студентів з цілого населення ЗСА.

Звіт Інституту не погоджується з трактуванням азійських американців, як однієї стереотипної групи. На його думку, вони дуже відмінне населення, успіхи якого і невдачі у значній мірі залежать, з котрої країни люди прибули і коли приїхали до Америки.

Помер В. Бакад

Ню Йорк. — У неділю, 12-го червня, помер відомий українсько-американський громадський діяч Володимир Бакад. Він народився 18-го липня 1918 року. Під час Другої світової війни служив в американській армії зі званням капітана. У професійному житті був віцепрезидентом всім відомої фінансової фірми Меррил Линч.

У своїй кар'єрі серед української громади ЗСА він займав такі пости: директор для справ культури при Фундації української спадщини, член організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, основоположник заповідного фонду при Гарвардському університеті для підтримки Українського Наукового Інституту та його науковців у ділянці українознавства, керівник впродовж 25 років танцювального ансамблю свого імени, член-засновник Ліґи Української Молоді Північної Америки, член ради директорів Українського Інституту Америки, керівник програм Дня національностей на Світовій виставці 1964—65 року та довголітній учитель українських народних танків на курсах українознавства на Союзівці.

У глибокому смутку залишив дочку Лінду Еспозіто, двох внуків Давида і Реймонда та правнука Реймонда.

Св. п. В. Бакад

ЩЕ ПРО КОНВЕНЦІЮ УБС

У першій телефонічній вістці про вислід виборів Головного Уряду УБС на XXIII Конвенції треба читати: Анатолій Фалько і Сергій Ковальчук. В дальших звідомленнях будуть точніші інформації. — Ред.

Відбувся XXII Фестиваль дитячої творчости в Кошаліні

В Кошаліні, Польща, від 28 до 29 травня відбувся XXII Фестиваль дитячої творчости, організований Управою відділу ОУП у Кошаліні при допомозі батьківського комітету з пункту навчання української мови, що діє в цьому місті. Директором Фестивалю був Володимир Серкіз — голова Кошалінського відділу ОУП, член ГР Об'єднання.

Свято відбулося у приміщенні Балтійського драматичного театру. На його сцені виступило коло 400 дітей із 19 дитячих груп, які діють при школах у Білому Борі, Бартошицях, Перемишлі, при пунктах навчання рідної мови, при домівках ОУП та всюди там, де є активність людей організувати суспільно-культурну діяльність. Спеціяльно для фестивалю виготовлено емблему, а найкращим виконавцям вручено почесні грамоти. Гостем фестивалю була капеля бандуристок зі Львова „Дзвіночок", якою керує заслужений діяч мистецтва України Володимир Дичак.

Виступали: „Жайворонок" з Битова, хор „Проліски" з Білого Бору, діти з Кошаліна, діти зі школи ім. Маркіяна Шашкевича з Перемишля, танцювальний колектив „Діброва" з Хотинця, збірні групи з Моронґу та Ельбльонґу, „Веснянка", група дітей з Пасленка, діти зі школи ім. Тараса Шевченка з Білого Бору; зі Щеціну та Стеґни Ґданської, група „Сянічок" з Сянока, діти зі школи у Бартошицях.

Фестиваль почався під звуки маршу „Запорізька похідна" та виходом всіх учасників на сцену. Вітальне слово мав директор Фестивалю В. Серкіз. Учасники свята заспівали гимн „Ще не вмерла Україна", і так почалася програма свята.

Після виступів у Кошаліні учасники свята відбули до Білого Бору, де в гуртожитку та школі ім. Тараса Шевченка продовжено Фестиваль дитячої творчости. Тут святкування розпочала Панахида біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, яку відслужили о. Володимир Пирчак, о. Йосип Улицький та о. Петро Швець-Надвірний з Члухова. Зі словом про Тараса Шевченка виступив професор Микола Зимомря з Ужгородського університету. Делегації поклали квіти до пам'ятника поетові, а відтак розпочався святковий концерт львівської капелі бандуристок „Дзвіночок" та учнів школи в Бартошицях. У перерві гості мали нагоду оглянути гуртожиток, школу та церкву. Опісля взяли участь у ватрі. Господарем Фестивалю у Білому Борі була Ірина Дрозд — директор школи ім. Тараса Шевченка.

Організатори XXII Фестивалю дитячої творчости трохи змінили формулу презентації та виступи. Цього року учасники Фестивалю виступили гостинно в різних місцевостях Примор'я. Вже 27 травня, напередодні Фестивалю, капеля бандуристок „Дзвіночок" зі Львова концертувала в рамках днів Кошаліну в міському амфітеатрі для всіх зацікавлених українською піснею. Натомість 28 травня учасники свята роз'їхалися з Білого Бору до Валча, Колобжеґу, Щецінку, щоб виступити 29 травня з концертними програмами для місцевих українських громад та взагалі для зацікавлених українським мистецтвом.

Барвисті строї, динамічні танці дітей та молоді, дзвінкі пісні — ось атмосфера свята молодости, атмосфера єднання навколо рідного. Це була подяка за величезний труд, вкладений організаторами, вчителями та інструкторами у XXII Фестиваль дитячої творчости в Кошаліні.

(тк)

Що читають кияни?

Київ (О. Вишняк). — Економічна криза, що охопила всі сфери життя в Україні, дуже болюче вдарила по друкованих засобах масової інформації, газетах, тижневиках та журналах. Зростання цін паперу, витрат для друкування видань та їхнього розповсюдження, відсутність державної підтримки преси привели до того, що передплатні та роздрібні ціни на пресу зросли в кілька десятків тисяч разів, тобто навіть значно більше, ніж на інші товари. В умовах зниження життєвого рівня населення це привело до того, що значній частині громадян передплата на пресу стала недоступною. За даними соціологічних досліджень у столиці України, на перше півріччя 1993 року не передплачували пресу близько чверті киян, а вже на перше півріччя цього року — більше половини київських сімей не передплатили жодного видання, більшість же інших обмежилась передплатою на одне-два видання.

Однак це не означає, що громадяни, принаймні столичні, взагалі не читають преси. Як показало травневе соціологічне опитування населення Києва, проведене незалежною фірмою „Юкрейн соціолоджі сервіс", це зовсім не так, бо тільки 8% киян вказали, що газет практично не читають.

Які ж видання цікавлять киян найчастіше. Безумовним лідером серед усіх видань є єдина щоденна газета, яка видавалась у столиці раніше, а саме, „Киевские ведомости". Цей часопис серед тих, що читаються найчастіше, назвали 49% киян. Останнім часом з'явилася правда, „двійник" „Киевских ведомостей" — „Всеукраинские ведомости", які видає колишній головний редактор „КВ" Олександер Швець. І хоч ця газета виходить близько одного місяця — 1% киян вказали, що віддають їй перевагу.

Прихильники інших видань розподілилися так: 1. Вечірній Київ — 15%, Киевские новости — 13%, 3. Голос України — 8%, 4. Урядовий кур'єр — 7%, 5. Независимость — 6%, 6. Новости — 3%, 7. Хрещатик — 1%, 8. Інші видання — 13%.

Загальна кількість прихильників більше як 100%, бо частина киян віддає перевагу кільком газетам та тижневикам. Привертає увагу той факт, що серед названих газет, які читають кияни, кількість прихильників „Киевских ведомостей" навіть більша, ніж у всіх інших разом взятих, а також той факт, що переважна більшість киян поки що воліють читати, як правило, російськомовні видання („Киевские" та „Всеукраинские ведомости", „Независимость", „Новости", ділову пресу російською мовою). Щоправда, на другому місці за популярністю — україномовний „Вечірній Київ". Разом з тим не популярні в Києві державні та напівдержавні газети („Голос України", „Урядовий кур'єр, „Робітнича газета" і т. д.).

А які теми в пресі викликають найбільший інтерес у киян?

Як показало дослідження, найчастіше кияни читають у пресі матеріяли про екологічне становище в Україні — на це вказали 44%, кримінальна хроніка (21%), матеріяли про культуру, освіту та науку (15%), розважальні та гумористичні матеріяли (19%), комерційна інформація та матеріяли про бизнес (10%). А ось міжнародна інформація приертає увагу тільки (9%) киян, втратили інтерес читачі й до історичних матеріялів, ними нині цікавляться — 4%, фізичної культури та спорту — 5%, інших матеріялів — 2%.

Східньоевропейський Інститут ім. о. В. Липинського

Будинок інституту

Дирекція Східньоевропейського Інституту ім. В. Липинського сердечно дякує всім жертводавцям, які оцінили належно незвичайні потреби нашої установи й своїми щедрими пожертвами виявили своє зрозуміння для української історичної науки в діяспорі.

Праця над забезпеченням архівів і бібліотеки вже почалася. Збірку дальше продовжуємо й віримо що нам вдасться зібрати фонди на направу духу інституту як рівнож найняти фахову людину для каталогування архівів та бібліотеки.

Листа всіх жертводавців буде вкоротці поміщена в пресі. Для громадян які ще не відгукнулися на наше звернення подаємо нашу адресу: W. K. Lypynsky, East European Research Institute, Inc., 469 Flamingo St., Philadelphia, Pa 19128.

Ваша поміч дозволить нам дальше продовжувати нашу працю над розвитком історичної науки, яка так дуже потрібна під сучасну пору в молодій українській державі.

Дирекція Інституту

Створено етнічну коаліцію

В березні започатковано спільні наради представників від естонського, латвійського і литовського союзів, Мадярського Клюбу міста Гартфорду, Польсько-Американського Конгресу, Коннектикат, і Об'єднання Відділів УККА, Коннектикат, для спільної підтримки і співпраці із Конґресовою Делеґацією стейту, що може спричинитись до безпеки ЗСА, як також до міжнародної стабільности, зокрема в теперішній час, коли новопосталі самостійної держави борються за свою політичну і економічну розбудову.

В переговорах від українців участь брали: проф. Іван Телюк — об'єднання відділів УККА стейту Коннектикат, мґр Орест Дубно — заступник голови Українського Демократичного Об'єднання, і мґр Борис Крупа — голова відділу УККА Гартфорду. Протягом тримісячних переговорів остаточно завершено структуру і визначено цілі Коаліції. З метою досягнення більшої стабільности балтійських, центрально-европейських і східньо-европейських держав, члени Коаліції закликають Конґресову Делеґацію, щоб Уряд ЗСА у своїх взаєминах з Росією і новоствореними державами підтримував слідуючі вимоги: безумовне виведення російських військ із території походження членів Коаліції; респектування Росією суверенности сусідніх держав; сприяння балтійським, центральним і східньо-европейським державам у їхній інтеґрації з НАТО; запевнення їхньої безпеки. Серед вимог є також демілітаризація Калінінграду, фахова і економічна допомога в процесі демократизації і переходові новостворених держав на ринкову систему.

Перша зустріч делеґатів Коаліції відбулася 24-го травня в бюрі сенатора Кристофа Дадда, члена сенатської комісії закордонної політики, із Едвардом Манном, керівником бюра і Чарлзом Баннелом, персональним асистентом сенатора К.Дадда. Під час розмови, між іншим, заторкнуто неприхильну політику амбасадора Строба Толбота супроти новостворених держав, колишніх совєтських республік, як також обговорено можливості постійного контакту з департаментом стейту і Білим Домом.

Невдовзі має відбутися зустріч із сенатором Джозефом Ліберманом та окремими конгресменами стейту Коннектикат.

ПІДГОТОВЛЯЮЧИСЬ до можливих змін у забезпеченнях охорони здоров'я, американські компанії одна наперед одну намагаються створювати спільні союзи, щоб в той спосіб у майбутньому могти пропонувати своїм клієнтам кращі можливості забезпечення охорони здоров'я. Не тільки згадані компанії готуються до можливих змін, але й лікарні, лікарські угрупування та доми догляду хворих намагаються створювати якнайбільші об'єднання, бо тільки з можливістю великого і багатого запліччя могтимуть пропонувати відносно недорогі забезпечення охорони здоров'я, щоб забезпечити собі постійну клієнтуру.

В Україні

(Закінчення зі стор. 1)

го кандидата на Президента — Олександра Мороза. У Ленінградському районі на виборчій дільниці ч. 90 хтось зірвав програми усіх кандидатів на Президента і вивісив на тому місці програми кандидатів до місцевої ради.

КИЇВ. — На виборах до місцевих органів влади 26-го червня, за попередніми даними, головами обласних рад народних депутатів стали близько 10 представників Президента: Волинська область — Борис Климчук, Дніпропетровська обл. — Павло Лазаренко, Київська область — Василь Синько, Львівська обл. — Микола Горинь, Миколаївська область — Анатолій Кінах, Одеська обл. — Руслан Боделан, Полтавська область — Микола Залудяк, Харківська обл. — Олександр Масельський, Хмельницька область — Євген Гусельніков, Черкаська область — Василь Цибенко, Чернівецька область — Іван Гнатишин, Вінницька область — Микола Дідик, Сумська область — Анатолій Єпіфанов. У Києві в другому турі за посаду голови Київської Міської Ради боротимуться Леонід Косаківський та Володимир Черняк.

СИМФЕРОПІЛЬ. — Мешканці кримського півострова найбільше голосів віддали Леонідові Кучмі, за якого проголосували 825,250 осіб (82.6%); Л. Кравчук зібрав 74,243 голоси (7.4%), В. Бабич 19,273 (1.9%); Олександер Мороз 12,640 (1.3%). І. Плющ 2,975 (0,3%); П. Таланчук 2,224 (02%).

У ВІВТОРОК, 21-ГО червня, стейтова леґіслятура Ню Джерзі схвалила запропонований губернатором Крістін Тодд Вітман стейтовий бюджет, котрий включає 10-відсоткове зменшення податків мешканцям стейту. Крім того бюджет передбачає 450 міл. дол. додаткових фондів і зменшення видатків стейтового уряду на 15.28 біл. дол. Із цим схваленням губернатор К. Тодд Вітман дотримала другої фази своєї передвиборчої обіцянки зменшення податків — обіцянки, яка була тим фактором, що запевнила їй здобуття у виборах губернаторського крісла у Трентоні.

УРЯД КАМБОДЖІ прийняв рішення закрити представницьке бюро „червоних кхмерів" у Пномпені і запропонував усім його працівникам негайно залишити столицю. Міністер інформації, оприлюднюючи цю урядову заяву, підкреслив, що „червоні кхмери" зробили мирні переговори неможливими, тому нема необхідности в існуванні їхнього бюра в Пномпені, тим більше, що це бюро веде наглу підривну пропаґанду проти законної влади Камбоджі.

Ратґерський...

(Закінчення зі стор. 1)

Джульяном Россом та Елізабет Томпсон. Далі друга частина вечора буде у великій мірі присвячена музиці композиторів української діяспори — І. Соневицького, М. Фоменка із ЗСА, С. Туркевич-Лук'янович з Англії, Ф. Якименка із Франції. Також звучатимуть твори мистців з України М. Скорика та українські народні пісні в обробці Л. Ревуцького (щоб показати також і фолкльорний аспект).

— Чи в програмі матиме місце звернення до маловідомих сторінок української музичної спадщини?

— Нам досить мало відомо про композитора з Англії Стефанію Туркевич-Лук'янович; я вважаю, що вона належить до найцікавіших українських композиторів сучасности — її стиль і спосіб музичного виразу є неповторними, її експресіонізм є високого рівня. Тим часом майже усі твори мисткині зберігаються лише в рукописах. На вищезгаданому концерті звучатиме її вокальний твір на слова Т. Шевченка „Минають дні" (виконуватиме Л. Волянська у моєму супроводі).

— Як поставилися керівники цього музичного фестивалю Ратґерського університету до ідеї організації концерту української музики?

— З великим зацікавленням. Підкреслюючи його важливість, вони запросили на цей вечір представників консуляту України в Ню Йорку та українських працівників ООН. Якщо концерт матиме успіх, то вечір української музики буде введений в традицію фестивалю, що не тільки сприятиме поширенню української музики на міжнародному рівні, але й створить додаткову перспективу для українських мистців.

• • •

Випускник Київської державної консерваторії, а згодом — її викладач історії української музики та кляси фортепіяно, д-р Т. Філенко спеціялізується відповідно у двох ділянках: музикологічній та виконавській.

Як музиколог він написав понад 70 друкованих праць та багато статтей до енциклопедичних словників та енциклопедій. Тематика багатьох його праць зосереджена на проблемах української музики, зокрема, на творчості репресованих композиторів та музичних діячів, дослідженні музичної спадщини маловідомих або забутих композиторів, актуальних питаннях сучасної української музики. Від 1989 року д-р Філенко займається дослідженням в ділянці музичної культури української діяспори, а в даний час працює над темою „Українська музика в контексті американської культури". Постійно виступає з концертами-лекціями з метою популяризації української клясичної та сучасної музики. Д-р Тарас Філенко — кандидат мистецтвознавства, член Спілки музичних діячів України та Етномузикологічного товариства Америки.

До творчого доробку Т. Філенка як піяніста належать концертові виступи по Україні, Росії, в Европі, Азії, ЗСА та Канаді, участь на міжнародних фестивалях, понад 50 звукозаписів на Українському радіо і телебаченні.

Подаємо до відома наших читачів, що вищезгаданий концерт української музики в рамках літнього музичного фестивалю Ратґерського університету відбудеться у неділю, 10-го липня, в Nicholas Music Center, Rutgers Art Center в Ню Бренсвік, Н. Дж. Початок передконцертової лекції — о год. 7-ій вечора, концерту — о год. 8-ій. У справі квитків слід телефонувати (908) 932-7511.

80-річчя Січово-Сокільського Здвигу у Львові

Згідно з одержаними інформаціями з України, 25-го червня ц.р. у Львові відбудеться великий здвиг молоді, присвячений 80-річчю Шевченківського ювілейного січово-сокільського здвигу, в якому візьмуть участь усі місцеві спортові, пластові і навіть молодечі політичні організації.

Ініціяторами цього здвигу є члени Української Спортової Асоціяції. Запланований похід відбудеться тими ж маршрутами, якими 80 років тому проходили учасники здвигу.

Було це 28-го червня 1914 року, коли Західня Україна входила до Австро-Угорської імперії. Не зважаючи на підневільний стан, з різних куточків Галичини, Буковини і Закарпаття на здвиг для вшанування 100-річних уродин Тараса Шевченка у Львові зібралося коло 13,000 молоді, в тому числі коло 10,000 юнацтва, що були активними членами організацій „Соколів" і „Січей". Парадному походові вулицями міста Львова приглядалися десятки тисяч місцевих і прибулих з інших околиць українців, які ентузіястично вітали оплесками і патріотичними кличами учасників походу. Як розповідають очевидці цього великого свята, цей чудово організований похід, в якому взяли участь 210 кіннотників і 29 оркестр, дуже налякав місцевих польських мешканців міста, що і відзначила польська преса. Наприклад, тодішня львівська „Ґазета Народова" помістила замітку одного графа, який, між іншим, писав: „Огорнула мене відраза до товпи і перейняв мене страх перед нею". Він закликав, щоб усі поляки готовилися до бою з „українською товпою"...

В 4-ій годині на площі „Сокола Батька" розпочалися здвигові вправи. На підвищенні площі стояло погруддя Тараса Шевченка між зеленню і смерічками. Довкруги площі зібралися маси глядачів. Проте всюди був порядок і дисципліна. Керівник здвигу дав сиґнал зі своєї вежі і військова оркестра розпочала серію козацьких і патріотичних мелодій. На очах глядачів виступили з вправами численні групи „Соколів" і „Січовиків" з топірцями, списами, лентами і крісами. Особливо велике враження зробили на присутніх стрільці, які виконали роями одну з військових вправ. Серед почесних гостей був присутній високий урядовець Галичини В. Коритовський і Крайовий військовий командант Кольошварі.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

День перед походом в Спортовій Палаті відбулися початкові урочистості, концерт з участю хорів „Боян" і „Бандурист", співали величнo бойові пісні, а співак М. Менцінський виконав 8 пісень. Поет Богдан Лепкий деклямував свої твори. На залі панував великий ентузіязм глядачів, які гучно оплескували виступи хорів, співака і визначних гостей. Особливо ентузіястично сприйняли глядачі виступ голови „Сокола Батька" проф. Івана Боберського, який у своєму слові згадав про князів, гетьманів і бажав сокільським і січовим полкам сили і перемоги, а передусім згоди і єдности. Кожна армія, відзначив тоді голова „Сокола Батька", стає міцна, коли єднає всі сили, нікого не проминає, ніким не погорджує, всіх до роботи заставляє". (Маймо надію, що цей заклик визначного українського патріота візьмуть собі до серця сучасні українські активісти у Львові і взагалі в Україні, адже він дуже актуальний в сучасних химерних часах, в яких так потрібна єдність народу).

В цьому році припадає 100-річчя з дня народження „Сокола Батька" у Львові, яке готуються відзначати колишні „Соколи" в Україні і діяспорі.

Тією нашою скромною згадкою вшановуємо згаданий здвиг 1914 року, в якому немалу ролю відіграли теж „січові" організації на рідних землях, учасники котрих, що пізніше переїхали до ЗСА, створили „січові" осередки тут, єдиним з яких залишився активним у Нюарку під відомою назвою УСВТ „Чорноморська Січ".

О. Твардовський

Ювілейні святкування УСВТ „Ч. Січ" в Нюарку

Наприкінці цього року УСВТ „Чорноморська Січ" сповниться 70 років від часу, коли тут, в Нюарку, заснували його прибулі „січовики" з Західньої України. Протягом цього ювілейного року проходитимуть різні спортові імпрези, присвячені цій річниці. А завершаться святкування в суботу, 22-го жовтня, в приміщенні Голідей Ін в Саммервіллі ювілейним бенкетом, під час якого будуть відзначені заслужені діячі пам'ятковими плякетами, а спортовці різних ланок — ювілейними медалями. На закінчення святкувань відбудеться ювілейний баль, на якому до танців пригравáтиме відома популярна оркестра „Темпо".

Крім ювілею Т-ва, в суботу, 20-го серпня, на закінчення цьогорічної Спортової Школи „Ч. Січі", відповідною програмою учасників, святковим прийняттям для Управи й інструкторів та батьків, буде відзначене 25-річчя тієї популярної вишкільної інституції „Ч. Січі". В часі цих святкувань будуть теж відзначені пропам'ятними плякетами заслужені працівники, інструктори і добродії спортової школи. Після тієї святкової програми увечорі у великій залі павільйону відбудеться для учасників свята танцювальна забава.

Ювілейний комітет „Ч. Січі"

Українські ґросмайстри — в Ню Йорку

27—30-го червня ц.р. в нюйоркському Джевіц Центрі відбудеться турнір активних шахів (25 хвилин на партію на грача) 16 найкращих шахістів світу, в тому числі чемпіона світу Ґаррі Каспарова та львівського ґросмайстра Василя Іванчука. Змагання будуть у формі матчів по дві партії системою к.о., а для глядачів показуватимуть гру на величезних відеоекранах.

Як уже повідомлялося у „Свободі", В. Іванчук туркищо виграв круговий турнір 12-ох ґросмайстрів у Мюнхені, Німеччина, де здобув 7.5 точки, а другий львів'янин, Олександер Бєлявський, поділив там 2—3 місця з німцем Гюбнером, маючи 7 точок.

Ще один львівський ґросмайстер, Олег Романишин, змагається в Ню Йорку у чвертьфіналах за першість світу проти індійця Ананда, який тепер є третім шахістом у світі.

Реґіональний Олімпійський Комітет у Клівленді, Огайо (2-ий список жертводавців до 6-го червня ц.р.)

По **500 дол.** — В. і В. Ліщинецькі з родиною, 240-ий Відділ УНС (пропущено у першому списку), Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці (разом 600 дол.); **по 200 дол.** — д-р В. і О. Возняки, О. Гентиш-Брехун, М. Фльореску; **по 150 дол.** — І. і А. Гавриліви, д-р Я. Мигайчук (разом 250 дол.); **125 дол.** — Ю. і М. Самійленки; **по 100 дол.** — Я. і Д. Багній, Ю. Бедик, В. Богуславський, 364-ий Відділ УНС, Братство св. Володимира, Ю. Годованець, М. Голіян, С. Гурко, З. і А. Ґолембйовські, Ю. Іванеґа, І. Кашубинська, П. Колесницький, В. і І. Котелевич, А. Кричик, В.Кульчицький; Н. Н., д-р Я. і Л. Музички, А. Панас, В. Слободян; **по 50 дол.** — 291-ий Відділ УНС, С. і Е. Гіщинські, Г. і Р. Головки, В. Гура, М.Гура, Д. Ґіба, Б. і О. Дем'янчуки, В. Жиґа, М. Зубрицький (разом 100 дол.), М. Іванищук, М. Кравс, П. Лагола, М. Маланюк, О. Мацалак, Б. і В. Міхняки, д-р Ю. і М. Оришкевичі, Е. і В. Палки, П. Пасічник, Р. Пасічник, І. Піган, І. Підгірний, К. Погуляс, М. Романів, І. і А. Романяки, Я. Сидір, В. Скобайло, д-р Л. Стовбун, М.Трач, Ю. Турчик, УККА Клівленд, М. Філяк, д-р Б.і Д. Чепак, Н. Шуст; **по 40 дол.** — Н. Кріслата, Г. Самійленко, О. Сорочак; **по 30 дол.** — Р. і І. Боднаруки, І. і А. Іваницькі; **по 25 дол.** — В. Брездун, Л. Бушак, М. Волошин, д-р С. і Е. Воляники, П. і І. Дмитрики, М. і С. Зваричі, С. Іванчук, Я. і А. Кравчуки, М. Мадараш, М. Міськевич, Ю. і А. Полянські, П. Ратич, М.Світлик, А. Слободян, С. Фединяк; **по 20 дол.** — А. і М. Адамовичі, П. Байко (разом 70 дол.) Л. Боровець, В. Возняк, С. Городиська, д-р В. Ґросман, М. Карнаух, С. і П. Корлятовичі, Ю. Лішнянський, П.Мак, В. Мельник, Д. Мойсієнко, В. Мудрак, М. Паньків, М. Піхурко, М. Свириденко, Б. Семків, І. Стефанюк, С. Чабанюк, Т. і С. Швабінські, В. Шедний; **15 дол.** — А. Безґальська; **по 10 дол.** — В. Базарко, Т. і С. Бурі, С. Волчук, М. Дудич, І. і Г. Норки, І. Оліяр, Я. Россенко, д-р З. Чухрай, Р. Юськів.

В ЧЕХІЇ ЗАСНОВАНО нову партію правої орієнтації — Демократичний союз. Його очолила активна діячка колишнього правозахисного руху Хартія-77, соціолог Алена Ґромадкова. Демократичний союз висловлює інтереси радикальних правих, які не погоджуються з праґматичною політикою Громадянської партії прем'єра Вацлава Кляуса. На думку Демократичного союзу, в Чеській Республіці „зберігається тиранія номенклятури і колишньої комуністичної таємної поліції". Нова партія буде домагатися прийняття урядового рішення, яке заборонить колишнім партійним функціонерам і аґентам державної безпеки займати високі державні пости.